

KONFERENCIJOS

KULTŪRA PO AUKŠTAITIJOS DANGUMI
(XIV ETIKOS FORUMAS)*Mes norėtume gyventi aukštos Kultūros Šalyje.*

N. Rerichas

Kultūros dienos išvakarėse, tęsiant kasmetinių Etikos forumų ciklą, šių metų balandžio 14-ąją įvyko tarptautinė konferencija Panevėžyje „Kultūra po Aukštaitijos dangumi“ (XIV etikos forumas). Konferencijos ir kitą dieną, balandžio 15-ąją, minėtosios kultūros dienos išpūdžiais pasidalysiu išsamiau.

Tarptautinės konferencijos „Kultūra po Aukštaitijos dangumi“ (XIV etikos forumas) rengėjai – Lietuvos kultūros fondas, Panevėžio miesto savivaldybė, Vydūno, Lietuvos N. Rericho, „Ethos“ draugijos. Konferencija vyko Panevėžio miesto savivaldybėje, į kurią gausiai susirinko kultūros, mokslo atstovai, visuomenės veikėjai, Kultūros dienos minėjimo Lietuvoje iniciatoriai. Dalyvius sveikino Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas Julius Dautartas, Panevėžio miesto meras Vitas Matuzas, sveikinimo žodį perdavė Lietuvos kultūros ministras Jonas Jučas.

Šios konferencijos kaip ir kasmetinių Etikos forumų tikslas – atsižvelgiant į kultūrinę ir pasaulėžiūrinę Lietuvos įvairovę, siekti politikos ir kultūros plėtojimo prasme bendradarbiavimo, stiprinti dorovės vaidmenį. Šiame forume aktyviai integruojamos įvairios visuomenės raidos sritys, telkiamos asmenybės, atstovaujamos kultūrai, mokslui, religijai, politikai ir kt. Forumo veikla norima padėti rasti bendrą sutarimą dėl įstatymų ir politinių sprendimų padarinių, prieiti prie bendrų išvadų sprendžiant visuomenės problemas. Tai, be abejo,

suteikia papildomą impulsą valstybės kultūrinei ir politinei raidai.

Aštuoni konferencijos pranešimai, sukėlę nemažai pamąstymų ir diskusijų, sulaukė mokslo ir kultūros leidinių susidomėjimo. Pirmasis Vydūno draugijos pirmininko doc. dr. Vacio Bagdonavičiaus pranešime „Kultūra kaip būtiškoji duotybė žmogui“ kultūros aspektus atskleidė remdamasis Vydūno filosofija, kartu įprasmino Vydūno 140-metį ir šiai progai skirtą parodą Panevėžio miesto savivaldybėje. Antrasis pranešimas – Tarptautinės asociacijos „Taika per kultūrą“ prezidento Wilhelm Augustat (Austrija) ir viceprezidentės Gundhild Liehr (Austrija–Vokietija) „Šiuolaikinis dvasinis kultūros vystymosi kelias – visos planetos etikos kelias“ aprėpė platų nagrinėjamų klausimų spektrą – ir politiką, religiją, ir neišsenkamas etinių visuomenės pagrindų kūrimo problemas. Su gilia kritikos gaida švelnaus liūdesio įnešė Lietuvos kultūros kongreso prezidento doc. dr. Krescencijaus Stoškaus pranešimas „Kultūra gyvenime ir valstybės politikoje“. Artimas šiai problematikai buvo ir dr. Julius Šalkauskas, gvildendamas temą „Kultūros padėtis šiandien ir perspektyvos“. Itin gausus faktinės medžiagos ir statistinių duomenų buvo vitališkas Aukštaitijos etninės kultūros globos tarybos etnologės Vitalijos Vasiliauskaitės pranešimas „Visuomeninių kultūros organizacijų indėlis į regiono kultūrą: siekiai, realybė, problemos“. Kaip visuomet, čia Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkas prof. Jonas Glemža

lakoniškai apibūdino šiuo metu plačiai svarstomą temą „Kultūros paveldas regione: būklė ir šiandieninis pritaikymas“. Gilus, šiltas ir filosofiškas pasirodė Tarptautinės asociacijos „Taika per kultūrą“ Šveicarijos filialo prezidento Erich Fankhauser (Čekija–Šveicarija) pranešimas „Kultūra – etika ir mokslas“. Vertėjos pavadintas „aukštojo pilotažo tekstu“ buvo Tarptautinio instituto „Etika politikoje ir ekonomikoje“ vyriausiojo konsultanto Ernst Klatte (Vokietija) pranešimas „Kultūra ir ekonomika“ apie tamsiąsias pasaulinės ekonomikos sistemos puses, korupciją ir destruktivius jos sprendimo būdus. Konferencijos pabaigoje priimta rezoliucija.

Konferencijos, skirtos Kultūros dienai paminėti, leitmotyvu tęsėsi Kultūros dienos renginiai Vilniuje balandžio 15-ąją. Vidurdienį Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios, skirtos visų kartų kultūros darbuotojams pagerbti. Vėliau šių dienų kultūros darbuotojai buvo pakviesti į sostinės mero Juozo Imbraso organizuotą

priėmimą Vilniaus rotušėje. Saulėtą popietę renginys persikėlė į šventinį koncertą Šv. Kotrynos bažnyčioje ir apskrito stalo diskusiją „Kultūros dienos prasmė ir jos suaktualinimo formos“ Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovėje. Vakaro metu įteikti Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto padėkos raštai už aktyvią veiklą ir indėlį organizuojant tarptautinę konferenciją „Kultūra po Aukštaitijos dangumi“ (XIV etikos forumas) Vydūno draugijos pirminininkui doc. dr. Vaciu Bagdonavičiui, Lietuvos N. Rericho draugijos pirmininkei Irenai Zaleckienei ir Kultūros dienos iniciatyvinės grupės narei dr. Aukse Narvilienei, Etikos forumo iniciatyvinės grupės narėms Rasai Levickaitei ir Stefanijai Levickienei. Vakara vainikavo operos solistės Aušros Liutkutės (sopranas) ir viešnios iš Austrijos prof. Hildegard Kugler (fortepijonas) šventinis koncertas, pakilia nuotaika ir šviesiomis idėjomis užtęsęs diskusijas iki vidurnakčio.

Rasa Levickaitė